

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 8. června 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

TŘICET LET PRÁCE, 39 SVAZKŮ: VĚDCI DOKONČILI SOUBORNÉ VYDÁNÍ SPISŮ T. G. MASARYKA

Jeden z nejnáročnějších edičních počínů po roce 1989 dospěl k závěru. Ve spolupráci Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR a Ústavu T. G. Masaryka bylo završeno úplné vydání díla prvního československého prezidenta v češtině. Souborná kritická edice, kterou vědci poprvé jako celek představí na veletrhu Svět knihy v pátek 10. června, přináší i mnohé Masarykovy texty skoro zapomenuté – například texty o literatuře, články ze zahraničního tisku či různé politické projevy. Kompletní spisy umožní relevantně interpretovat dílo TGM: bez patosu a mýtů.

Spisy T. G. Masaryka vydávali vědci postupně v letech 1993–2022 a edice nakonec zahrnuje 39 svazků (dodatkem bude ještě svazek s rejstříky a obsahy svazků).

Prezentace Spisů se uskuteční v pátek 10. června 2022 od 16 hodin v sále Ateliéru Evropa na pražském Výstavišti v Holešovicích. Zúčastní se jí vedoucí redaktor a autor koncepce Spisů Jiří Brabec a historici Josef Tomeš, Vratislav Doubek a Petr Zídek, součástí bude i debata, do níž se může zapojit veřejnost.

Ani tatíček, ani filozof na trůně

Spisy T. G. Masaryka představují náročný ediční projekt, svým rozsahem v českém prostředí po roce 1989 zcela unikátní. „Mnohé texty, zejména články z dobového tisku, zde vyšly knižně vůbec poprvé,“ říká Jiří Brabec, literární historik, kritik a vedoucí redaktor edice. „Přitom z nich Masaryk, který více než padesát let výrazně utvářel českou společnost, promlouvá překvapivě novým hlasem: ne jako ‘tatíček’, ani moudrý filozof na trůně, ale polemik, který neuznával vnější autority, vzdělanec, Evropan, který vstupoval s jakousi samozřejmostí do veřejné arény,“ zdůrazňuje Jiří Brabec.

Úplné Masarykovo dílo podle něj vytváří hráz proti dezinterpretacím Masarykova odkazu. „Než se Masaryk stal prezidentem – a částečně i poté – byl velkou částí české společnosti nenáviděný. Není to jen otázka jeho mravní odolnosti. Nechtěl se líbit, podržel si svobodu navzdory. Toto navzdory je dnes aktuální,“ dodává Jiří Brabec.

Po sto letech od prvních plánů

T. G. Masaryk během svého života publikoval stovky nejrůznějších textů: filozofické a sociologické monografie, analytické, úvahové či přehledové studie, aktuální politické komentáře, polemiky, ale

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 970 812

Mgr. **Lucie Merhautová**, Ph.D.
Masarykův ústav a Archiv AV ČR
merhautova@mua.cas.cz
+ 420 605 413 470

i literární kritiky, rozhovory nebo vzpomínky. Mnoho svých článků v periodickém tisku nesignoval nebo je podepisoval šiframi, texty byly také často přetiskovány v různých jazycích.

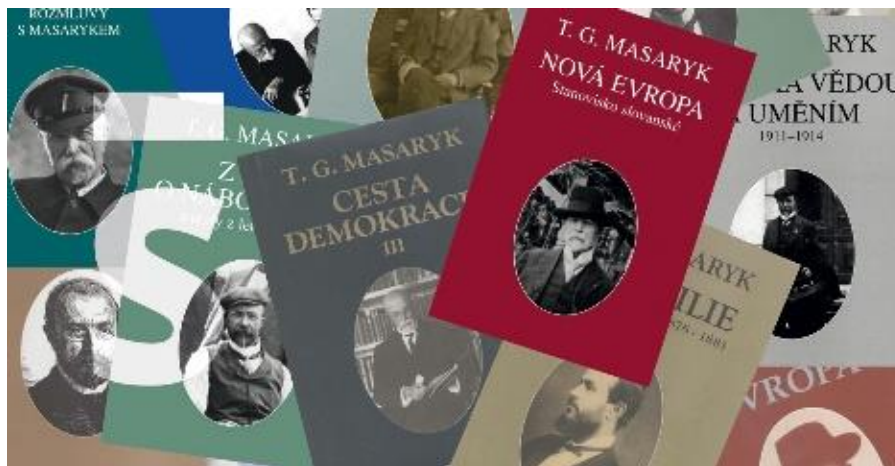
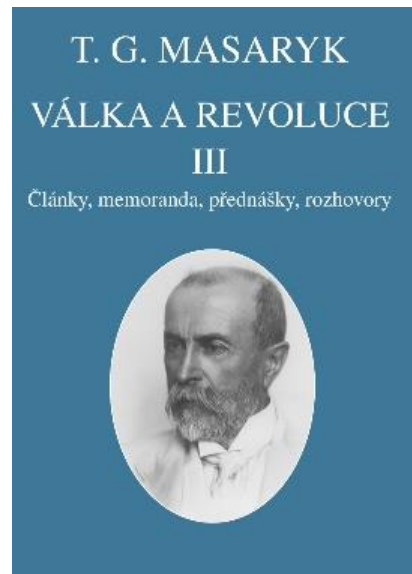
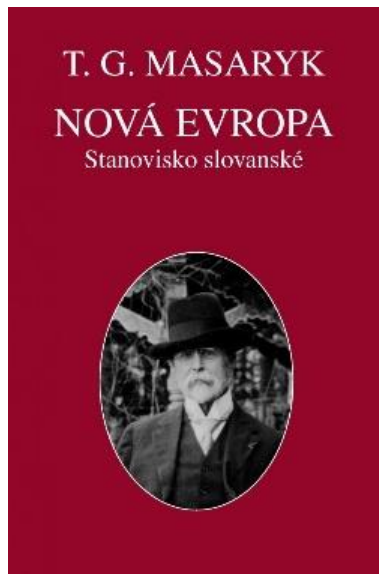
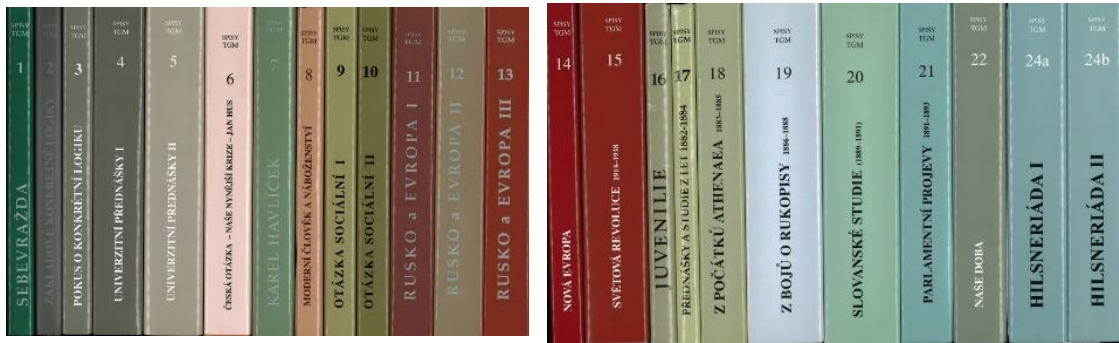
Úplné Masarykovo dílo se české akademické i širší čtenářské obci dostává do rukou takřka po sto letech od prvních plánů jej vydat – datují se do 20. let 20. století. V roce 1923 byl vydáváním a reeditováním prezidentových prací pověřen Masarykův literární tajemník Vasil Kaprálek Škrach. Projekt Spisů tehdy rozvrhl do 32 svazků a do roku 1939 stihl publikovat prvních sedm. Po druhé světové válce se v práci pokračovalo a plán edice byl pozměněn na 48 svazků. V roce 1954 ji komunistický režim zakázal, pokračovaly pouze odborné diskuse v disentu a navázalo se až v roce 1990.

Kontakt: **Mgr. Lucie Merhautová, Ph.D.**
Masarykův ústav a Archiv AV ČR
merhautova@mua.cas.cz
+ 420 605 413 470

Spisy T. G. Masaryka – přehled jednotlivých svazků:

1. Sebevražda (hromadným jevem společenským moderní osvěty), ed. Jindřich Srovnal (1998); 2. Základové konkrétní logiky (Třídění a soustava věd), eds. Jiří Olšovský a Jindřich Srovnal (2001); 3. Pokus o konkrétní logiku (Třídění a soustava věd), ed. Jindřich Srovnal (2001); 4.–5. Univerzitní přednášky, eds. Jiří Gabriel, Milan Jelínek, Helena Pavlincová, Jan Zouhar (2012); 6. Česká otázka. Naše nynější krize. Jan Hus, ed. Jiří Brabec (2000); 7. Karel Havlíček. Snahy a tužby politického probuzení, ed. Jana Svobodová (1996); 8. Moderní člověk a náboženství, eds. Jiří Gabriel, Helena Pavlincová a Jan Zouhar (2000); 9.–10. Otázka sociální. Základy marxismu filosofické a sociologické, I–II, ed. Jindřich Srovnal (2000); 11.–13. Rusko a Evropa, eds. Jiří Franěk, Zdeňka Fraňková, Jan Pochman (sv. I., 1995), Jan Pochman a Vladimír Svatoň (sv. II, 1996), Vratislav Doubek a František Kautman (sv. III/1–2, 1996); 14. Nová Evropa, ed. Vojtěch Kessler (2016); 15. Světová revoluce. Za války a ve válce 1914–1918, ed. Jindřich Srovnal (2005); 16. Juvenilie. Studie a statí 1876–1881, ed. Stanislav Polák (1993); 17. Přednášky a studie z let 1882–1884 (Hume – Pascal – Buckle – O studiu děl básnických), eds. Jiří Brabec a Stanislav Polák (1998); 18. Z počátků Athenaea (1883–1885), ed. Jiří Franěk (2004); 19. Z bojů o Rukopisy (1886–1888), ed. Jana Svobodová (2004); 20. Slovanské studie a další práce z let 1889–1891, eds. Jiří Gabriel, Helena Pavlincová a Jan Zouhar (2007); 21. Parlamentní projevy 1891–1893, eds. Vratislav Doubek, Zdeněk Kárník a Martin Kučera (2001); 22. Naše doba (1892–1894), ed. Jiří Flaišman (2017); 23. Mezi literaturou a politikou (1895–1897), ed. Jiří Flaišman (2022); 24. Hilsneriáda 1, 2 (1898–1900), ed. Luboš Merhaut (2019); 25. Ideály humanitní a další práce z let 1901–1903, ed. Michal Kosák (2011); 26. Z bojů o náboženství (1904–1906), ed. Michal Topor (2014); 27. Demokracie v politice (1907–1910), eds. Vojtěch Kessler a Marie L. Neudorflová (2020); 28. Politika vědou a uměním (1911–1914), ed. Jana Malínská (2011); 29. Parlamentní projevy 1907–1914, eds. Vratislav Doubek, Zdeněk Kárník a Martin Kučera (2002); 30. Válka a revoluce 1 (1914–1916), eds. Karel Pichlík, Dagmar Hájková a Richard Vašek (2005); 31. Válka a revoluce 2 (1917), eds. Karel Pichlík a Zdenko Maršálek (2008); 32. Válka a revoluce 3 (1918), eds. Karel Pichlík a Vojtěch Kessler (2017); 33. Cesta demokracie 1 (1918–1920), eds. Vojtěch Fejlek a Richard Vašek (2003); 34. Cesta demokracie 2 (1921–1923), eds. Richard Vašek a Vojtěch Fejlek (2007); 35. Cesta demokracie 3 (1924–1928), ed. Vojtěch Fejlek (1994); 36. Cesta demokracie 4 (1929–1936), ed. Vojtěch Fejlek (1997); 37. Karel Čapek: Hovory s TGM, ed. Jiří Opelík (2013); 38. Emil Ludwig: Duch a čin, ed. Jana Malínská (2012); 39. Programy Masarykových politických stran (1900–1912), ed. Jana Malínská (2019); 40. Seznam Spisů. Rejstříky.

Fotogalerie:

Ilustrační foto: Lucie Merhautová, Masarykův ústav a Archiv AV ČR